

Aan de Minister voor Klimaat en Energie

**Directoraat-generaal Klimaat
en Energie**

Directie Energiemarkt

Auteur

[Redacted]

TER BESLISSING

Datum

16 september 2022

Kenmerk

DGKE-DE / 22405524

Bhm: 22466882

Kopie aan

[Redacted]

Bijlage(n)

nota

Beantwoording Kamervragen Grinwis over
aangescherpte eisen voor regelvermogen

Parafenroute

[Redacted]

Aanleiding

Het Kamerlid Grinwis (ChristenUnie) heeft u vragen gesteld over aangescherpte vereisten voor zogenaamde "regelvermogen" welke TenneT contracteert in het kader van haar balanceringsstaak.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd de bijgevoegde beantwoording ondertekenen.

Kernpunten

- In het kader van haar balanceringsstaak contracteert TenneT bij marktpartijen zogenaamd "regelvermogen". Het betreft vermogen dat TenneT op korte termijn afroept bij marktpartijen wanneer een onbalans op het Nederlandse elektriciteitssysteem dreigt te ontstaan.
- De regels rond het regelvermogen zijn grotendeels neergelegd in Europese wet- en regelgeving, in de zogenaamde "Electricity Balancing Guideline" (EBGL). Deze guideline is een gedelegeerde Verordening die "onder" de Elektriciteitsverordening hangt (vergelijkbaar met een AMvB in de Nederlandse context).
- De EBGL biedt vervolgens een grondslag voor uitwerking van meer gedetailleerde regels in zogenaamde raamwerken, die door Europese, landelijke netbeheerders en het Europese agentschap voor toezichthouders (ACER) worden uitgewerkt. Het ministerie heeft daarbij geen formele betrokkenheid (gehad).
- De regels rond het regelvermogen zijn via aanpassing van een van deze raamwerken vanaf 1 juli aangescherpt. De aanscherping houdt in dat gecontracteerd regelvermogen voortaan binnen 5 minuten na afroep, in plaats van 15 minuten na afroep, volledig ingezet moet kunnen worden.
- Aanleiding van deze aanscherping is om landelijke netbeheerders in staat te stellen om onbalansen die ontstaan door bijvoorbeeld zon- en windopwek op te vangen en de betrouwbaarheid van het elektriciteitssysteem te waarborgen terwijl zij verder verduurzaamt. Tevens worden op deze wijze de nationale energiemarkten binnen de EU verder geharmoniseerd.
- Op grond van informatie van TenneT blijkt dat de gemiddelde prijs voor regelvermogen sinds de aanscherping op 1 juli fors is gestegen, hoewel het totale aanbod min of meer gelijk is gebleven.

Ontvangen BBR

- Het is nog onduidelijk of deze verhoging tijdelijk of structureel is. Het is goed mogelijk dat marktpartijen enige tijd nodig hebben om de verkorte afroeptijd in de eigen systemen te verwerken en dat de gemiddelde prijs daarna daalt. In augustus is volgens TenneT al sprake geweest van een lichte daling.
- Los van deze aanscherping zijn in algemene zin de kosten voor het regelvermogen sinds 2020 sterk gestegen. Dit heeft waarschijnlijk voornamelijk te maken met de sterk gestegen energieprijzen en de bijzondere situatie op de mondiale energiemarkt.
- Het bovenstaande is in de beantwoording verwerkt.
- Daarnaast geeft u aan:
 - hoe in algemene zin de regels rond het regelvermogen de afgelopen jaren zijn veranderd. Daaruit blijkt geen eenduidig effect op de prijs en kosten van het regelvermogen van deze wijzigingen.
 - dat het niet goed mogelijk is om een inschatting te maken van de ontwikkeling van de regelgeving en kosten van het regelvermogen in de toekomst.
 - dat er geen reden is om aan te nemen dat vanwege deze aanscherping, meer conventionele centrales zoals kolen en gas “aan moeten blijven staan”. Hier is geen verband tussen.
 - dat u, vanwege de Europese aard van deze regels, in beginsel geen invloed heeft op deze regels of de implementatie daarvan kan uitstellen.
 - dat u de komende maanden de ontwikkeling van de prijzen van het regelvermogen zult monitoren en de Kamer in 2023 zal informeren over de ontwikkelingen.
 - dat het kabinet op Prinsjesdag het pakket aan maatregelen inzake de energierekening heeft toegelicht.